

Lohkokohtaisen satotason arvioiminen 1. sadossa

Karjatilán kannattava peltoviljely –hanke (KARPE) 2012

©MTT Maaninka

Kasvuston korkeus ja tiheys kertovat paljon lohkojen satotasosta ja niiden välisistä eroista. Jos tunnet peltolohkojesi välisen vaihtelun, tiedät myös, millä lohkoilla kannattaa tehdä toimenpiteitä satotason nostamiseksi.

Näin arvioit satotason nurmiheinälohkoilta:

1. Tarvitset rullamitan ja muistiinpanovälineet.
2. Kulje koko lohko läpi esimerkiksi Z-kirjaimen muotoisesti tai muutoin niin, että havaitset lohkon sisäisen vaihtelun.
3. Mittaa kasvuston korkeuksia tasaisesti ympäri lohkoa sekä paremmin että huonommin kasvavista kohdista (esim. 4–5 mittausta/ha). Kirjaa korkeudet ylös. Arvioi kulkiessasi lohkon tiheyttä. Myös rikkakasvien torjunnan ja täydennyskylvön tarvetta voi miettiä samalla!

Korkeuden mittaaminen:

- Ota kourallinen heinää ja ojenna se suoraksi, niin että lehden kärjet osoittavat ylöspäin.
- Mittaa korkeus kohdasta, johon suurin osa lehdenkärjistä ulottuu.

Lohkon sisällä voi olla suurta vaihtelua korkeudessa ja tiheydessä. Siksi on tärkeää tehdä useita mittauksia eri puolilta lohkoa.

Mittaa sitä kohtaa, mihin suurin osa kasvuston lehdistä ulottuu, ja jätä pois yksittäiset korkeat tähkät tai lehdenkärjet.

Lohkokohtaisen satotason arvioiminen 1. sadossa

Karjatilán kannattava peltoviljely –hanke (KARPE) 2012

©MTT Maaninka

Tiheyden arvioiminen:

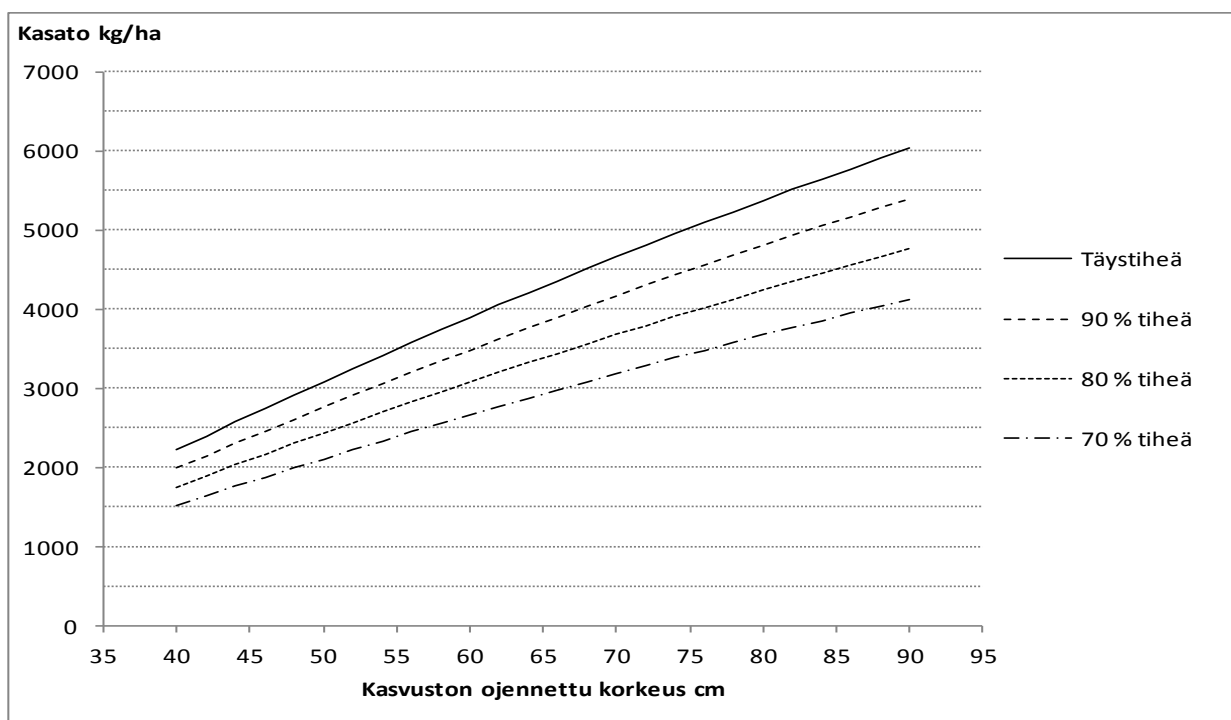
- Hyvin perustettu 1. vuoden nurmi on 100 % tiheä.
- Tiheyden erot oppii erottamaan kulkemalla läpi erilaisia lohkoja. Kasvusto voi olla tasaisen harvaa, jolloin siinä on helpompi kävellä kuin yhtä korkeassa, mutta tiheässä nurmessa.
- Kasvusto voi olla myös aukkoista. Arvioi tällöin aukkojen osuus ja vähennä se tiheydestä.

Aukkoisuus vähentää nurmiheinäsatoa. Huomioi, että aukkopaikeissa usein kasvavat rikkakasvit tulevat mukaan rehuun!

Satotason arviointi:

- Laske lohkolta tekemiesi korkeusmittausten keskiarvo.
- Lohkon kuiva-ainesatoa voi arvioida alla olevan kuvan avulla: valitse sopivin käyrä arvioimasi tiheyden mukaan, lue korkeus vaakakselilta ja kuiva-ainesato pystyakselilta. Kuvan käyrät koskevat vain nurmiheinäkasvustoa (ei palkokasveja).
- Esimerkki: Jos lohkon keskimääräinen korkeus on 75 cm ja tiheys 80 %, kuiva-ainesato on n. 4000 kg/ha.
- Satotasoarvioon voi suhtautua vain suuntaa antavana, sillä tiheyden määrittäminen on haastavaa ja kasvustot erilaisia. Omien lohkojen korkeus- ja tiheyseroja kannattaa vertailla keskenään, niin saat käsityksen lohkojesi keskinäisistä satotasoeroista.
- Myöhemmissä sadoissa korkeus ei yleensä selitä satotasoa samalla tavalla kuin 1. sadossa, sillä nurmen kasvutapa on silloin erilainen.

Kuva pohjautuu MTT Ruukin ja MTT Maaningan timotei- ja natanurmien kenttäkokeilla tehtyihin mittauksiin. Satotasaan vaikuttavat mm. maa- ja kasvilaji, joten käyrät ovat vain suuntaa antavia.